

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 14 maart 2023
Programma - Regie op Vitaal Platteland

2023_B&W_00207 Plan van aanpak station Steenwijk korte termijn

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester en voorzitter; de heer M. Smit, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer B. Harmsma, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; de heer M.W. de Graaf, Gemeentesecretaris

Besluit

Het college besluit om:

1. In te stemmen met het plan van aanpak Station Steenwijk waarmee op korte termijn het huidige stationsgebouw en directe omgeving worden aangepakt.
2. In overleg met de provincie de besteding van de Leefbaar Giethoorn deal deels te verschuiven van het project station Steenwijk naar het opstellen van een ambitiedocument voor de Spoorzone en het Nieuwe Bezoekerscentrum Ossenzijl
3. Kennis te nemen van de opdracht Ambitiedocument Spoorzone Steenwijk.

Beschrijving

Inleiding

Op 12 februari 2019 heeft de raad met de Leefbaar Giethoorn deal met provincie Overijssel budget beschikbaar gesteld om de groeiende belangstelling van buitenlandse en binnenlandse bezoekers te spreiden over de hele regio. Hiervoor wordt onder andere geïnvesteerd in het Intercitystation Steenwijk.

Op 14 september 2021 heeft het college een ontwikkelkader vastgesteld voor het intercitystation. Dit is tot stand gekomen met een klankbordgroep (gebruikers, omwonenden en andere belanghebbenden) en vormde de basis voor de renovatie van het stationsgebouw. Volgend op de vastgestelde verstedelijkingsstrategie wordt de spoorzone van Steenwijk op de langere termijn (2040) herzien. Daarmee verandert ook het perspectief van de oorspronkelijke opgave voor het huidige stationsgebouw, echter niet de urgentie om het gebouw en de omgeving aan te pakken. Dit collegevoorstel betreft een nieuw voorstel voor de aanpak van het huidige station Steenwijk met no-regret maatregelen en een aangepaste besteding van de gelden binnen de voorwaarden van de subsidiebeschikking.

Aanpak Station Steenwijk

De urgentie om op korte termijn maatregelen te treffen op en rond het station is groot omdat het gebouw en de omgeving niet meer voldoen aan de kwaliteitseis van een veilige en gastvrije stationsomgeving. Met het voorgestelde plan van aanpak gaan we samen met NS het pand en het voorterrein opwaarderen. Zodanig dat er weer een prettige sfeer ontstaat en het station weer de poort tot ons toeristische achterland wordt. De beschikbare gelden van de Leefbaar Giethoorn deal worden beperkter ingezet als 'no-regret' investering, wat inhoudt dat er rekening wordt gehouden met de beoogde levensduur van het pand van ongeveer 5 tot 10 jaar en circulair materiaalgebruik.

Integrale gebiedsontwikkeling Spoorzone Steenwijk

In verband met het grote landelijke woningtekort werkten Rijk en regio sinds het voorjaar van 2020 aan een verstedelijkingsstrategie voor de Regio Zwolle. Naast de mogelijkheden voor opvang van een deel van het landelijk woningtekort in Zwolle, werden daarbij ook de mogelijkheden in de (middel)grote, goed bereikbare kernen rondom Zwolle verkend. Voor Steenwijkerland werd in dit kader specifiek gekeken naar Steenwijk. De focus in Steenwijk ligt daarbij op de mogelijkheden binnen bestaand stedelijk gebied, in de nabijheid van voorzieningen en OV-knooppunt/IC-station Steenwijk. Dit is in lijn met de ontwikkelprincipes van de regionale verstedelijkingsstrategie. Op dit moment wordt praktisch gestart met het opstellen van een ambitiedocument voor de Spoorzone. Dit in samenspraak met gebiedspartners om gezamenlijk te komen tot een gedeelde ambitie inclusief ontwikkelstrategie. We streven naar besluitvorming in de raad in het vierde kwartaal van 2023. Voorstel is om de provincie te verzoeken het Leefbaar Giethoorndeal geld, binnen de voorwaarden van subsidiebeschikking, in te zetten als procesgeld voor het opstellen van het ambitiedocument voor de spoorzone.

Nieuw Bezoekerscentrum Ossenzijl

Het huidige bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer dateert van 1972 en is, ondanks tussentijdse renovaties, niet meer up-to-date. Steenwijkerland zet in op het spreiden en verleiden van bezoekers om te zorgen voor een goede balans tussen economie, ecologie en leefbaarheid. Met een nieuw bezoekerscentrum ziet onze gemeente dat een impuls gegeven kan worden aan een aantrekkelijke en volwaardige entree tot Nationaal Park Weerribben-Wieden. Gemeente Steenwijkerland heeft via de regiodeal Regio Zwolle geld beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van het bezoekerscentrum door Staatsbosbeheer. Binnenkort wordt de samenwerkingsovereenkomst gesloten en de subsidiebeschikking voor het regiodeal Zwolle geld afgegeven. Voorstel is om de provincie te verzoeken het Leefbaar Giethoorndeal geld, binnen de voorwaarden van subsidiebeschikking, in te zetten als een extra bijdrage aan de realisatie van het Nieuwe Bezoekerscentrum Ossenzijl.

Gewenst resultaat

Aanpak huidig station Steenwijk: een kwaliteitsimpuls aan het station en stationsgebied waarmee voor de periode van 5 tot 10 jaar er sprake is van een prettige en veilige omgeving en gastvrije Oostpoort.

Projectopdracht Ambitiedocument Spoorzone Steenwijk: Het beoogde resultaat is een breed gedragen, inspirerende, uitnodigende en langetermijnvisie op de ontwikkeling van de Spoorzone Steenwijk die op hoofdlijnen in ieder geval de volgende componenten bevat:

- Analyse opgaven, kansen en uitdagingen
- Ambities (en uitgangspunten)
- Ontwikkelstrategie (wijze waarop we de ambities (kunnen en willen) realiseren), inclusief voorstel voor de governance.

Nieuw bezoekerscentrum Ossenzijl (NBC): De realisatie van een hoogwaardig bezoekerscentrum waarmee de Noordpoort van het gebied een sterke impuls krijgt.

Argumenten

1.1 Met de aanpak Station Steenwijk kan korte termijn het stationsgebouw en directe omgeving op korte termijn worden aangepakt en de beschikbare Leefbaar Giethoorn dealgelden effectief worden ingezet. De begroting is een investering van maximaal € 1.000.000 voor het op orde brengen van het pand en de directe buitenruimte. De begroting in het plan van aanpak wordt aangescherpt op basis van nader bouwkundig onderzoek en offertes.

2.1 De provincie heeft de gemeente gevraagd om met de tussenrapportage aan te geven wat de stand van zaken is met de besteding van de Leefbaar Giethoorn dealgelden. Ook is gevraagd hoe het geld komend jaar wordt besteed binnen de voorwaarden van subsidiebeschikking.

2.2 A: Recente verkenningen, o.a. binnen de regionale verstedelijkingsstrategie, laten zien dat rond het IC-station Steenwijk belangrijke kansen liggen voor inbreiding en transformatie. Kansen voor wonen (en werken) in de directe omgeving van (de voorzieningen in) de historische binnenstad en hoogwaardig openbaar vervoer.

2.2 B: Deze inbreiding en transformatie kan een vliegwiel zijn voor de aanpak van de klimaat- en mobiliteitsopgaven in het gebied en voor een kwaliteitsimpuls van de Spoorzone Steenwijk. En daarmee een kans om de spoorzone toekomstbestendig vorm te geven en hier – in de toekomst – bezoek te ontvangen in een omgeving die kwaliteit uitstraalt en nieuwsgierig maakt naar wat nog komen gaat. Dit sluit aan bij de ambitie om Steenwijk beter te betrekken in het toeristisch beleid en te zorgen voor spreiding van toerisme in onze regio.

2.2 C: De kwaliteit en uitstraling van de Spoorzone Steenwijk laten nu te wensen over: "Het gebied rondom het station van Steenwijk is nu rommelig met veel leegstand. Het is nodig keuzes te maken voor de invulling van dit gebied en te saneren, passend bij de waarde van Steenwijk: historische vestingstad, toegangspoort tot een waardevol landschap."

2.2 D: De Spoorzone Steenwijk is als potentieel sleutelgebied opgenomen in de Woondeal West-Overijssel met de provincie Overijssel en het Rijk (ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening). Sleutelprojecten zijn "projecten met een significant effect op de betreffende stad of kern, projecten die onderdeel zijn van de Verstedelijkingsstrategie, die bijdragen aan de ambities uit de West-Overijsselse woonagenda en aan versnelling van de woningbouw."

2.2 E: Voor het opstellen van het ambitiedocument (en het vervolg) zijn financiële middelen nodig; de inschatting is dat we ongeveer € 100.000 nodig hebben om met de verschillende gebiedspartners tot een gedeelde visie.

2.3: Staatsbosbeheer heeft aangegeven met de huidige beschikbare financiële middelen niet het beoogde karakter te kunnen geven aan het nieuwe bezoekerscentrum (NBC). Met een extra bijdrage van ongeveer € 500.000 aan dit project kunnen de doelstellingen voor het NBC beter worden behaald.

Kanttekeningen

1: De veranderde aanpak van het station betekent ook een lager ambitieniveau ten opzichte van het oorspronkelijke project op basis waarvan de Provincie de subsidiebeschikking heeft afgegeven. In de rapportages over de besteding van Leefbaar Giethoorn deal gelden blijvend onderbouwd moeten worden op wijze met een lagere besteding de doelstellingen wel worden behaald.

2.1: Het besluit over de herbesteding van het resterende bedrag de Leefbaar Giethoorn dealgelden wordt genomen door de provincie. Dit vraagt om een duidelijke onderbouwing door de gemeente in de rapportages aan de provincie.

2.3 Een extra bijdrage aan het NBC zal middels een aparte subsidiebeschikking van de gemeente aan Staatsbosbeheer moeten gaan plaatsvinden. In deze beschikking zal staan hoe het extra geld door Staatsbosbeheer besteed wordt bovenop de reeds beschikbare middelen voor de realisatie van het NBC. Deze beschikking kan pas worden afgegeven na instemming van de Provincie over de voorgestelde herbesteding van het Leefbaar Giethoorn dealgeld.

Financiën

1. Met de aanpak Station Steenwijk kan korte termijn het stationsgebouw en directe omgeving op korte termijn worden aangepakt en de beschikbare Leefbaar Giethoorn dealgelden effectief worden ingezet. De schatting is een investering van maximaal € 1.000.000 voor het op orde brengen van het pand en de directe buitenruimte. De begroting in het plan van aanpak wordt aangescherpt op basis van nader bouwkundig onderzoek en offertes.
2. Om in goed overleg met de provincie € 600.000 van de Leefbaar Giethoorn deal te verschuiven van het project intercitystation Steenwijk naar het opstellen van een ambitiedocument voor de Spoorzone Steenwijk en (als extra bijdrage aan de realisatie van) het Nieuwe Bezoekerscentrum Ossenzijl.

Uitvoering en planning

Aanpak huidig station Steenwijk: De planning gaat uit van een voorbereidings- en ontwerpfase tot de zomer van 2023. Daarna kan over worden gegaan tot realisatie. Deze loopt door medio 2024.

Projectopdracht Ambitiedocument Spoorzone Steenwijk: Opstellen ambitiedocument. Streven is besluitvorming in de raad eind dit jaar.

Nieuw bezoekerscentrum Ossenzijl (NBC): Start ontwerp voorjaar 2023, aanbesteding najaar 2023, uitvoering in 2024 en opening NBC in 2025.

Communicatie en participatie

Aanpak huidig station Steenwijk: Na het collegebesluit wordt door een persbericht bekend gemaakt dat het project aanpak huidig station begonnen is. Er zal, als onderdeel van de participatie, veel zorg worden besteed aan de externe communicatie, zoals het uitbrengen van een nieuwsbrief en persberichten. Op de website van de gemeente is een aparte pagina ingericht voor het stationsproject.

Projectopdracht Ambitiedocument Spoorzone Steenwijk: n.t.b.

Nieuw bezoekerscentrum Ossenzijl (NBC): Binnen de gebiedsontwikkeling van Ossenzijl wordt de communicatie vanuit de gemeente afgestemd in samenspraak met Staatsbosbeheer, de provincie en plaatselijk belang Ossenzijl. Op de website van de gemeente is een aparte pagina ingericht voor de gebiedsontwikkeling Ossenzijl.

Is het besluit openbaar?

Ja